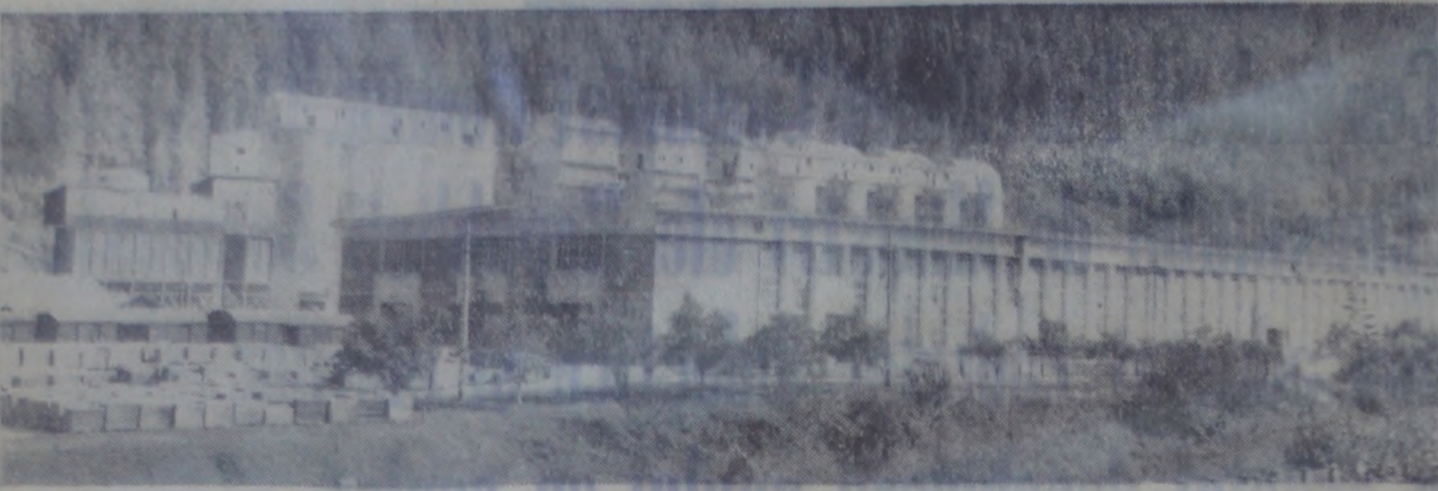

Vedere exterioră de la secția abociment a Fabricii de ciment Bicas.

CUVINTUL OPINIEI PUBLICE CUM CALĂTORIM ?

Am călătorit în ultimul timp cu autobuzul pe câteva din traseele întreprinderii de transporturi auto (Autobaza Piatra Neamț) și întreprinderii comunale Piatra Neamț. Am mers de mai multe ori la Săvinești și Roanov, la Girești și Dobreni și am făcut un drum mai lung, la Tirgu Ocna din S. Intors.

O călătorie confortabilă asigură o bună parte din succesul unei excursii, din plăcerea unei vizite. Și nu de multe ori ai plăti un ban în plus numai să nu stai îngrămădiți, să nu îți sfîrșim, deranjat. Din păcate, nici în transportul cu autobuzul I.R.T.A. și cu ale întreprinderii comunale și parte de asemenea neplăceri.

Voi încerca să redau o situație vie. Ne aflăm pe strada 30 Decembrie, pavată cu pietre de râu, de unde „decoleză” autobuzele I.T.A. spre Girov, Negrești, Bodești. E duminică, pe la ora 13, și așteaptă multă lume. Își face apariția, cu viteză, un autobuz, înmărmășit în dreapta și în stînga năruie de praf. Lumea alergă spre el. Unii rămin dezamăgiți. Autobuzul e ra pentru Cuișid și ei doreau

o meșcă la Dobreni. În sfîrșit veni „Bodești”. Oamenii sfîrșesc din coate, strigă, țipă, se uringă. Oel care nu mers repede se alege cu leziuni.

Da, cele povestite sînt realități ce puteau fi redată și cu aparatul de filmat. Iar conducerea autobazelor nu la măsuri pentru o urcare civilizată, șoferul stînd la volan iar taxatonia privind indiferent, chiar dacă în această aglomerație sînt deteriorate părți ale autobuzului.

Lipsa de confort, uneori sub oricîră critică, este legată și de alte minuscule în activitatea celor două întreprinderi care se ocupă cu transportul în comun. Mașinile pleacă de la capăt de linie fără să fie măturate, curățate. Scaunele își pierd imbrăcămintea, nu sînt spălate, unele sînt deteriorate. În mașina de Tirgu Ocna, un cauciu ocupa spațiu pentru călători. Motoarele sînt prost izolate, patrundînd în interior mirosul de benzină, gaze arse. Producătorii călătorilor dureri de cap, amețeli. Șoferii motivează că așa e făcută mașina. Lipsa unui asemenea miros în alte autobuze denotă

o proastă întreținere a mașinilor în cauză, nepăpărarea lor la timp și de calitate.

Vacanta din vara aceasta mi-a prilejuit deplasări și cu autobuzele altor întreprinderi de transport din țară, la Oradea, Tirgu Ocna, Cluj, București. Pe traseul Tirgu Ocna — Sîlărio și retur, de pildă, deși este o distanță oarecum scurtă, se eliberează la capăt de linie bilete cu locuri, iar bagajele mari sînt urcate sus pe autobuz, spațiul prevăzut special pentru ele. Procedîndu-se așa, cetățenii călătoresc civilizată, într-o mașină curată, aerisită. La Oradea, la capătul liniei care leagă orașul cu stațiunile 1 Mai și Felix, s-au amenajat niște balustrade care nu permit cetățenilor să se îngrămădească la mașină. Am văzut însă cum zeci de oameni așteptau autobuzul în rînd iar la venirea lui se urcau într-o perfectă ordine. Era o notă de civilizație. Așteptăm ca și desfășurarea transportului în comun la Piatra Neamț să fie luată ca model de cetățenii din alte orașe.

A. ARICESCU

Sînt necesare două luni și jumătate pentru o radioscopie ?

Am muncă de teren în județul dar locuiesc la Roman. Cum o gastrită mai veche a „avansat” în maladiile ulcerose și cum durerile s-au accentuat și înțepit, am cerut dr. Georgeta Ioniță de la circumscripția a VII-a să-mi dea o trimitere la serviciul de radiologie al policlinicii. Trebuia să mi se facă o radioscopie pentru ca medicul specialist de boli interne să-mi poată indica tratamentul necesar. Am obținut trimiterea pe data de 19 august 1970. Dar odată ajuns la „triajul” policlinicii, pentru a primi un număr pentru radioscopie, mi s-a scris pe verso-ul biletețului de trimitere, foarte clar, să revin pe data de 5 noiembrie. Mai întîi am crezut că nu vadeu bine ori că s-a făcut

o greșală și am întrebat de trei ori la ghișeu al triajului. Jănu, nu se greșise. La întrebarea dacă ulcerul meu o să vrea să aștepte mai bine de două luni netratat, interlocutoarea la halat alb a strîna din umeri.

Ce aveam de făcut ? Am consultat un medic în particular, fac tratament, voi ajunge poate la radiologie înainte de 5 noiembrie, dar cred că ceea ce mi s-a întîmplat merită să fie cunoscut pe această cale de conducerea policlinicii, a Spitalului din Roman și a Direcției sanitare județene.

Totodată s-a repetat propunerea făcută și de alți cetățeni : înfînțarea în Roman a celor două servicii de consultație cu plată, cu medic

buni — așa cum există în alte orașe.

Gh. VOLOSENIUC
str. T. Vladimirescu, bloc D 11-15, apart. 50.

Nota redacției. Biletul de trimitere se găsește la redacție și-l putem pune oricînd la dispoziția organelor sanitare în drept să ancheteze cazul, cerîndu-le să ne informeze în termen asupra măsurilor luate. În ce privește propunerea semnatarului scrisorilor, aflăm din directorul Policlinicii din Roman că în cursul va funcționa în acel municipiu și o policlinică cu plată. I-am rugat să ne anunțe pentru a putea informa la timp populația românească.

Un gestionar necinstit și mai mulți păgubași

Am intrat deunăzi în magazinul universal din comuna Valea Ursului, pentru a face cumpărături necesare copiilor la școală. Am luat 24,25 metri de țesătură : 10 m la 12 lei și 4,25 m la 13,40 lei și 10 m la 6,70 lei, precum și o pereche de tenis în valoare de 30 lei. Din fuga conștientului gestionarului Nicolae Hirzu a scos din mînă un bilețel de 305 lei pe toate acestea cumpărate. Apucîndu-mă să scot din mînă banii, am văzut că trebuia

să achit numai 273,95 lei. M-am întors la magazin, dar gestionarul n-a vrut să recunoască nimic.

Măsurînd țesăturile am constatat că lipseau vreo 23 cm și din acestea. M-am prezentat la sediul miliției din localitate, dar n-am găsit înțelegere nici aici. Am venit la inspectoratul județean de miliție, de unde am fost trimis la comuna să mi se facă dreptate. Iată de ce mă adresez ziarului. Sînt gata să de-

monstrez cu martori oricui că am spus adevărul și numai adevărul. De altfel, ceea ce mi s-a întîmplat mie la magazinul din Valea Ursului se întîmplă zilnic și altor cetățeni, pe care îi pot numi și care sînt gata oricînd să facă o declarație în acest sens.

Adela APALAGHIEI,
satul Giurgești
comuna Valea Ursului

Succes în noul an școlar !

(Urmare din pagina 1)

nașă a acestora. Alături de cadrele care slujesc de ani în urmă în învățămîntul nemian vor răsi în nobila profesiune de educatori și un mare număr de absolvenți ai liceelor pedagogice, institutelor de 3 ani și universităților. Mult dintr-ei, năruși de la înaltă răspundere cu care au fost învestiți de către partid și statul nostru, și-au ales comune îndepărtate, localități în care se resimte lipsa de cadre calificate, hotărîrî să se dăruiască. Iară nici o rezervă, educații multilaterale a tinerilor școlari.

În întreaga țară s-au început intense pregătiri pentru întîmplatul cu cele mai bune rezultate. În toate sectoarele de activitate, a celor de a 50-a aniversări a partidului nostru. Alături de toți oamenii muncii, cadrelor didactice le revin sarcini deosebite în intensificarea activității din această perioadă, pentru des-

fășurarea corespunzătoare a anului școlar, pentru ridicarea nivelului procesului de învățămînt în toate unitățile școlare din județ. În acest sens, se impune ca o necesitate de înaltă ordine, sporirea necontenită a rolului politico-educativ și patriotic al predării tuturor materiilor. Îndosebi a științelor sociale, organizarea unor acțiuni cu un bogat conținut educativ — întîlniri cu membri din ilegalitate ai P.C.R., cu activiști de partid — în cadrul orelor de dirigiență ca și în timpul liber al școlarilor. Totodată, se va intensifica activitatea în rîndul pionierilor, al tuturor școlarilor, cu ajutorul cadrelor didactice organizîndu-se activități de cunoaștere a istoriei partidului, a succesorilor obținuți de partidul nostru pe drumul socializării, a condițiilor create de partid pentru creșterea și educarea copiilor. Realizarea acestor obiective pe fondul îmbunătățirii permanente

a procesului de instruire temeinică a elevilor, de modernizare continuă a învățămîntului, în spiritul sarcinilor trasate în acest sens de Congresul al X-lea al partidului, de Legea învățămîntului, va avea drept consecință împlinirea principalului obiectiv al școlii noastre — dezvoltarea multilaterală a tinerilor generații, schimbul nostru de mîine cum, cu mîndrie și răspundere, am defilăm.

La început de drum, în noul an de învățămînt, urăm tuturor cadrelor didactice, din școlile de toate gradele de pe cuprinsul județului nostru, succes deplin în nobila misiune de pregătire a viitorilor constructori ai socialismului și comunismului. Iar celor care astăzi, așezați în bănci, se pregătesc pentru un nou asalt asupra cetății științei și culturii, le dorim forte sporite și interes deosebit în însușirea valorosului tezaur de cunoștințe aflat în mîineta lume a cărților.

În parcul din Roman.

Rășcoala lui Gheorghe Doja

MOMENT IMPORTANT ÎN REALIZAREA UNITĂȚII DE LUPĂ A POPORULUI ROMÂN CU NAȚIONALITĂȚILE CONLOCUITOARE

Istoria Transilvaniei a cunoscut numeroase momente înălțătoare, cînd masele asuprite-au unit puterile în scopul luptei pentru o viață mai bună. Impovărită de nedreptăți sociale, învinsă de cel mai lauzăreș și leșăreș. Multe din ele au cuprins țările întinse și majoritatea populației. O asemenea luptă a avut loc în anul 1514, cînd țărani români, maghiari, secui, și sîrbi s-au răscoală sub conducerea lui Gheorghe Doja.

Istoria mișcărilor sociale din Transilvania — sublinia secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — înscrie astfel la loc de frunte marile lupte țărănești de la Boblna, puternicele răscoale conduse de Gheorghe Doja, de Horia, Cloșca și Crișan și altele care au dus la zguduirea orînduirii feudale, care au înălțat viața spirituală de luptă în conștiința maselor largi populare. Alături de muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare, populația azeată în decursul veacurilor pe meleagurile acestei țări și care au trăit, muncit și luptat în unitate și frățe cu poporul român. Analiza evenimentelor premergătoare răscoalei țărănești din 1514 denotă faptul că exploatarea maselor populare de către clasa dominantă — biserică și stat a constituit principala cauză a zidăririi la luptă a țărănimii.

La sfîrșitul secolului al XV-lea și la începutul celui următor procesul de dependență al țărănimii se accentuează. Asupra acestora planează un întreg cortegiu de mîsurii pe care le resimt cu gravitate îndobîzită țărănimii lăbără : esula țărănească sînt conștopie de feudalii într-o măsură mai mare și înolabate rezervele secolare sau feudale, zilele de cîmp la care trebuiau să le muncă țărani cîntores la una pe lună față de una pe an cum fusese statornicit în 1437. Nota se extinde asupra tuturor meșteșugurilor, școlilor și vîlilor prin decretul din 1482, datorită se înmulțea alți numeric și sînt cantitativ. Viața de plămîi și deșertă a poporului atace din nou transformarea obișnuirilor bîntuiri în dinne regulată se încep și fi convertite în bani. Biserica se prelunge din nou și se ocupă luptă de bunuri materiale, creștea din mult ori dearsa în bani față de viața reală. Dintre de stăruință și lăcomie pe o masă pe alta este răpit cu totul înoc de la sfîrșitul secolului al XV-lea și apoi legărit în 1514.

În condițiile creșterii contradicțiilor interne au loc invaziile turcești din anul 1512—1513. Pentru stăvîlirea acestora și pentru alungarea turcilor din Europa se proiectează organizarea unei crucade antotomane. Publicată la 16 aprilie 1514, buia papei Leon al X-lea pentru chemarea la crucadă, făcîndu-se lobișlogul eliberării din serbie. Țărănimia aservită, în frunte cu aleșii săi, plebeimea orașelor în frunte cu meșteșugarii săraci, clăveștii nobilii săraci, împovărați de datorii se adună în tabăra din apropierea Budai, mai degrabă sătul de viață, decît mînat de dragostea pentru religie” după cum afirmă conatral Italian Paulo Giovi.

Stăpînii de pămînt, vînzîndu-se deposezați de multimea țărănimii plecate în crucadă, cer reînnoirea pe moșii. În momentul refuzului, feudali au trecut la reprimarea familiilor țărănilor înrolați, maltratînd celele izolate ale țărănilor lobași și li aduce cu alia înopul. La auzul acestor țărăndeci armate, crucada se transformă într-o armată revoluționară cu o caracteristică Engels și conducătorul militar al crucadei,

Gheorghe Doja, secul din Transilvania, devine principalul conducător al răscoalei.

De la Buda oșile revoltate se îndreaptă în mai multe direcții spre nord și spre sud pe scopul de a răscula lobași, păstori, lăcășii de la mine și ocne, sărăcimea țărănilor și orașelor din acele părți unuri, slovaci, ruțeni, români și sîrbi. Grosul armatei conduse de Gheorghe Doja se îndreaptă spre Transilvania. Popesul de la Gheglă a fost folosit pentru mai buna organizare a năstel răscolate și pentru concretizarea programului de luptă. El se caracterizează printr-un pronunțat caracter de clasă antifeudal. După unele mărturii Doja al spus : „nu trebuie să recunoaștem de nimcî drept sălpa... La noi nobilii trăiesc în mare lăz din muncă altele... A noști timpul pentru a răsturna pe tirani. Toate privilegiile nobililor trebuie deslănite”.

Alinaș în Transilvania năstă țărănilor răscoluți s-a împărțit în mai multe detașamente. Astfel, un detașament condus de Laurențiu Mășăros a pătruns în nord. Partea cea mai mare a răscoluților, sub conducerea lui Gheorghe Doja s-a îndreptat

spre sud făcînd joncțiunea cu țărănimia română și maghiară din părțile Aradului și Timisoarei. Pe unde trecea oastea răscoluților și se alătură țărăni de prin sale, Transilvania s-a extins în scurtă vreme, cuprînzînd întreaga Transilvania.

În lăcășele feudale erau cu atît mai mare cu cît războiul țărănesc cuprîndea mase tot mai largi de români, maghiari și secui transformîndu-se într-un război general al țărănimii” după caracterizarea lui Engels. Țărănimii din Cluj, Turda, Del, Bistrița, Sighisoara etc. se alătură răscoluților deschișîndu-le porțile, participînd la răscoala lăcășilor de la ocazile de sare din Turda, Gojocna, Ocna Dejului, de la minele metalifere din Trăscău și Mîntii Apusen, din Rodna etc.

În fața acestor energii dezlănțuite nobilii pun la cale o rezistență tot mai lăcăș și reprezentînd tot mai crunte. Repetate cereri ale nobililor către voievodul Transilvaniei, Ion Zepolya l-au determinat pe acesta să întea în acțiune. Prin înfrîngerea de la Timisoara a celui mai puternic detașament al țărănilor răscoluți, mil de țărani au căzut eroici. Lupta continuă însă în părțile Delului, ale Turzii în comitatele Giul, Bihor, Sălaj. Frîntîmîrile, răzvrătirile locale s-au deslășat pînă în anul următor, cînd, mai ales în primăvară, nobilimea era cuprînsă de o puternică teamă privind reînnoirea răscoalei.

Un măcel sîngeros și o necrutătoare teroare au fost dezlănțuite în întreaga țară. Zeci de mii de țărani, în frunte cu Gheorghe Doja — care a fost ars pe ruș, au căzut alături de orășeni săraci, lăcășii de la ocne și mine. Si, nobilii ar fi omorît pe toți țărăni dacă nu ar fi avut nevoie de brațe de muncă. Țărăni au fost supuși la obligații împovătoare, nu mai puteau purta arme, le-au fost sorbite dăruirile, li s-a luat dreptul de strămutare fiind supuși la lobișlogi vesnici.

Marea ridicare din 1514 a dovedit energia de luptă de care sînt capabile masele lăcăș ale poporului, spiritul lor de abnăgare, puterea de sacrificiu pentru o viață întemeiată pe dreptate, unitate în luptă a celor asupriți români, maghiari, germani și sîrbi, totuși avînd interese comune dorînd înlăturarea asupririi sociale și naționale.

Gheorghe PRIVULESCU

cercetător științific la Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcărilor revoluționare și democratice din România

